

STRAUSS

család zenéje

A)

1. EDUARD STRAUSS: **Hectograph** 2' 00"
Gyorspolka Op. 186 (1880)
2. JOSEF STRAUSS: **Falusi fecskék** (Dorfschwalben aus Österreich) 8' 15"
Keringő Op. 164 (1864)
3. JOHANN STRAUSS II: **Secunden-Polka** 3' 40"
Op. 258 (1861)
4. JOHANN STRAUSS II: **Művészelet** (Künstlerleben) 8' 55"
Keringő Op. 316 (1867)

B)

1. EDUARD STRAUSS: **Felkerekedve** (Auf und davon) 2' 20"
Polka, gyors Op. 73 (1871)
2. JOHANN STRAUSS II: **Bor, dal, asszony** (Wein, Weib und Gesang) 6' 05"
Keringő Op. 333 (1869)
3. JOSEF STRAUSS: **Moulinet** 3' 37"
Francia polka Op. 57 (1858)
4. JOHANN STRAUSS II: **Déli rózsák** (Rosen aus dem Süden) 9' 25"
Keringő Op. 388

Hans Totzauer feldolgozásai

Johannes Wildner — I. hegedű
Kurt Weidenholzer — II. hegedű
Wolfgang Trauner — III. hegedű
Kurt Letofsky — mélyhegedű
Peter Roczek — gordonka
Firmin Pirker — nagybőgő

Rudolf Huber — fuvola
Friedrich Wächter — oboa
Reinhard Wieser — klarinét
Ernst Mühlbacher — I. kürt
Hermann Rohrer — II. kürt
Leo Cermak — fagott

Hangversenymester:

JOHANNES WILDNER

Zenei rendező: Dr. Gustav Danzinger
Hangmérnök: Ing. Gerhard Harrer

A borítón: Johann Strauss II. és zenekara (Theo Zasche festménye)

Grafika: Práczky István

Manufactured under licence by ORF (Landesstudio Niederösterreich) and KKM-Schallplatten, Wien

MKL 31069

Made in Hungary © 1987

89-2265 - Révai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Horváth Józsefné dr.

Talán semmiféle hangversenyműsort nem előz meg a közönség részéről oly egyöntetű várákozás, mint egy Strauss-programot. A hallgató — örömmel várva a vidám, szórakoztató nyitányok, keringők, polkák és indulók egymásutánját — biztos lehet benne, hogy nem kerül szembe filozofáló szerzőkkel, mély gondolatokkal, új és addig ismeretlen hangzatokkal. A leghosszabbra nyúlt hangversenykeringő sem éri el Bruckner bármelyik szimfóniatételének terjedelmét. Azaz egy efféle műsorban a változatosság az uralkodó.

Milyen zene is ez?

Olyan, mint akármely egyéb műfajé vagy stílusé. Fejlődésének csúcsát azonban már egy évszázaddal ezelőtt elérte. Bizonyíték rá, hogy ha ma a kortárs zenében felbukkan egy-egy idézet formájában, éppen olyan alaptípusnak tekintjük, akár egy bölcsődalt vagy katonaindulót. Lannertől Lehárig minden üteme magán viseli származásának helyét és idejét.

Mi e jelenség társadalmi dimenziója?

Nyilvánvalóan a táncsal való elszakíthatatlan kapcsolat. Nem a balettel, (mely csak viszonylag kevés, művelt nézőt gyönyörködtető művészeti ág), hanem a táncsal mint társadalmi méretű időöltéssel, tömegszórakozással. Ez a zene kifejezetten a nagyközönség számára íródott, a városi polgárságnak; nem épülésére vagy művelésére, hanem örömeire és szórakozására, olyan töménységben és intenzitással, mely a XIX. század előtt ismeretlen volt. A beszámoló az egykori tánctermekekről, a „Dommayer”-ről, a „Sperl”-ről, nem hagynak kétséget: hisztériával határos tömeglelkésedésről volt szó! Korunk számos totalitárius rendszere el lett volna ragadtatva, ha alattvalóik energiáit — melyek egyébként a forradalomra irányultak volna — ilyen pop-koncertekre sikerült volna terelniük.

Régimódi ez a Strauss-muzsika?

A „biedermeier kor diszkózenéje” manapság éppoly népszerű, mint bármikor korábban. Abszolút egyedülálló módon hódította meg a világot. Van-e bármely nemzet zenetörténetében olyan mű, amely a *Kék Duna*-keringőhöz hasonló „látást vált ki a hallgatóságból, akárhol hangozzék is. A műről egy sereg jó könyvet írtak már, rengeteg tanulmányal igyekeztek elemezni és magyarázni. A mű nagyságának jórésze elillan a szigorúan vett aktuális megközelítéskor, s még a legkitűnőbb zeneelméletzők sem tudtak eljutni a lényegéhez. Mint az a XIX. századi nagy mester, aki egy vendégkönyvbe a *Kék Duna* kezdő hangjegyei alá odaírta: „Sajnos, nem Johannes Brahmtól.”

Dr. Gustav Danzinger

***

A *Bécsi Strauss Együttes* 1965-ben alakult, annak a zenekarnak a mintájára, amellyel az ifjabb Johann Strauss kezdte szerezői karrierjét 1844-ben, Bécs Hietzing kerületében, a Dommayer Kaszinóban. Akárcsak az apja és Joseph Lanner, az ifjabb Strauss is jó ideig egészen kis létszámú zenekarral szerepelt.

A Bécsi Szimfonikusok tizenkét vezető művészeinek célja e hagyományos együttes feltámasztása volt. Programjukon a Strauss-dinasztia és Lanner művein kívül megtalálható Haydn, Mozart, Beethoven és Schubert klasszikus táncczeneje is, mely oly maradó hatással volt „a régi Bécs hangzásvilágára”. Hagyomány és szükség diktálta módon az első hegedűs együttes karmester is. *Johannes Wildner* 1985 óta a Bécsi Filharmonikusok tagja. A bécsi konzervatóriumban hegedűs és karmesteri diplomát, a Bécsi Egyetem zenetudományi doktorátust szerzett. Az együttes Európán kívül az Egyesült Államokban, Kanadában, Dél-Afrikában és Ázsiában is turnézott.